

FIȘA DISCIPLINEI

Consilierea parentală în educația incluzivă

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA OVIDIUS DIN CONSTANȚA
1.2 Facultatea	DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI
1.3 Departamentul	PSIHOLOGIE, ASISTENȚA SOCIALĂ ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
1.4 Domeniul de studii	ȘTIINȚE SOCIALE
1.5 Ciclul de studii	MASTERAT
1.6 Programul de studii	CONSILIERE ȘI INTERVENȚIE PSIHOPEDAGOGICĂ ÎN ȘCOALA INCLUZIVĂ
1.7 Anul universitar	2023-2024

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Consilierea parentală în educația incluzivă						
2.2 Cod disciplină	CIPSI122						
2.3 Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr. Vrăsmaș Traian						
2.4 Titularul activităților aplicative	Prof.univ.dr. Vrăsmaș Traian						
2.5 Anul de studiu	I	2.6 Semestrul	2	2.7 Tipul de evaluare	E	2.8 Regimul disciplinei	DSI/DI

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore activități directe pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 aplicații	2
3.4 Total ore activități directe pe semestru	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 aplicații	28
3.7 Total ore de studiu individual					119
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					35
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					15
Examinări					4
Alte activități.....					
3.8 Total ore pe semestru	175				
3.9 Numărul de credite	7				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sală de curs, dotată cu laptop, videoproiector și software adecvat (Power Point, Word)
5.2 de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală de seminar, dotată cu laptop, videoproiector și software adecvat (Power Point, Word)

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1. Competențe de proiectare, implementare și evaluare a demersurilor de consiliere și de intervenție psihopedagogică în unitățile școlare incluzive CP2. Competențe de adaptarea curriculară și realizare de programe de intervenție personalizată și orientare vocațională pentru elevii cu cerințe educative speciale CP3. Competențe de promovare a politicilor de incluziune școlară și socială în școală și comunitate CP4. Competențe de formare și perfecționare în educația incluzivă a membrilor echipelor multidisciplinare de suport și intervenție psihopedagogică, precum și a cadrelor didactice din instituțiile incluzive
Competențe transversale	CT1. Aplicarea normelor etice în cercetările acțiune cu persoane din școlile incluzive, precum și în activitățile de evaluare, adaptare curriculară și consiliere psihopedagogică CT2. Planificarea și implementarea activităților din cadrul echipei multi-disciplinare pe baza criteriilor relevante conferite de rolul psihopedagogului în echipa multi – disciplinară CT3. Utilizarea platformelor de e-learning, a învățării de tip blended learning și a bazelor de date internaționale pentru dezvoltarea personală și profesională CT4. Competențe de formare și perfecționare în educația incluzivă a membrilor echipelor multidisciplinare de suport și intervenție psihopedagogică, precum și a cadrelor didactice din instituțiile incluzive CT5. Utilizarea metodelor și tehnicilor eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Conturarea unei perspective complexe și deschise asupra posibilităților de intervenție și sprijin prin consilierea în favoarea persoanelor cu CES și a familiilor acestora.
7.2 Obiectivele specifice	• Explicarea și clarificarea diferentelor de rol și tip de activitate la nivelul instituțiilor care oferă servicii pentru persoane cu CES și familie. • Antrenarea și formarea de competente și capacități cognitive, sociale, profesionale și abilități de lucru în intervenția directă asupra părinților prin programe de educație și activități de consiliere. • Oferirea de reperele generale cele mai cunoscute și câteva modele de programe de consiliere a persoanelor cu CES și a familiilor, și să se dezvolte competențele de elaborare a unor astfel de instrumente de intervenție directă asupra părinților și familiilor.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr ore alocate
1. Bazele teoretice ale problematicei consilierii Definirea activității de consiliere. Dimensiunile consilierii: comunicarea, rezolvarea de probleme, luarea deciziilor, negocierea. Intervenția socio-educățională ca tip de acțiune socială remediativă	Expunerea Joc de rol Demonstrația Problematizarea	4

la nivelul familiilor. Diferențe între consilierea persoanei aflată în dificultate, consilierea școlară și consilierea psihologică. Profilul consilierului. Caracteristicile consilierii în situația persoanelor cu CS sociala: principii, orientări, domenii de aplicație, strategii, etape. Modelul de intervenție socială centrat pe familie : principii, direcții, elemente principale. Lucrul în echipă pentru consilierea persoanelor cu CES. Profilul consilierului. Calitati, abilitati si cunostinte necesare. Pregatirea consilierului : pregatirea initiala si pregatirea continua.		
2. Definirea situațiilor dificile care cer consilierea: Definirea momentelor de dificultate : CS, CES, dizabilitate, familii aflate în situații dificile, familia copilului cu dizabilități, vârstnicii, populații marginalizate și vulnerabile, sărăcia, bolile cronice, adolescența cu maternitate, maternitate și abandon, adopție și conflicte de adopție, violența în familie, abuzul și maltratarea, etc. Aspecte generale privind locul consilierului și implicarea în rezolvarea problemei persoanei : întărirea , împuternicirea și responsabilizarea versus manipulare, conducere și orientare spre soluții.		4
3. Specificul consilierii în situații diferite. Anunțul handicapului: ce este anunțul și rolul său în intervenția și dezvoltarea ulterioară a persoanei. Parteneriatul consilierului cu familia : direcțiile prioritare de acțiune. Moduri de relaționare cu alți specialiști. Dizabilitatea și posibilitatea de consiliere: persoana cu dizabilități, copiii cu dizabilități și școlarizarea lor, alegerea carierei la persoana cu dizabilități, integrarea socială, familiile care au copii cu dizabilități.. Consilierea persoanelor care aparțin unor grupuri sociale marginalizate și vulnerabile: romii, sectele religioase, persoane care au fost condamnate, bolnavii cronici sau în stadiu final, etc. Abuzul și violența în familie : asupra soțiilor și asupra copiilor. Consilierea copiilor maltratați. Sărăcia ca fenomen social care are efecte profunde asupra familiilor : forme de consiliere în familiile sărace. Alte situații care presupun consilierea : drogurile, alcoolul, sarcina la adolescență, abandonul copiilor, adopția, asistentul maternal, etc.		4
4. Delimitari și clarificări ale rolurilor socio-profesionale în contextul sprijinirii familiei.		4

Consilierea familială și consilierea părinților ca forme ale activității de consiliere psihopedagogică și psihologică: diferite și asemănări. Forme instituționale de organizare a activităților de consiliere a familiei și a părinților: cabinetele de asistență psihopedagogică, centrele de informare și consilierea părinților, centrele de zi cu profil diferit care sprijină familia, cabinetele de terapie psihologică. Diferențele dintre consilierea familiei și consilierea membrilor acesteia: consilierea părinților, fraților, copilului. Forme instituționale pentru derularea diferitelor forme de consiliere și profesioniști implicați. Consilierea familiei și consilierea părinților din perspectiva psihologică: terapiile de familie. Definirea consilierii familiale. Locul și rolul consilierii părinților în cadrul consilierii familiale. Consilierea fraților și consilierul copilului aflat în situație dificilă sau cu dificultăți de învățare.		
5. Specificul activităților de consiliere a părinților cu copii cu CES la nivelul școlilor : Rolul consilierului școlar și al psihologului școlar. Relația dintre cele două roluri. Probleme ale părinților în consiliere. Condițiile consilierii eficiente. Problemele consilierilor în relația cu părinții. Ajutor activ. Pași de urmat în consilierea părinților. Ce este un program pentru părinți în școală. Curriculum pentru formarea părinților. Formatorul în programele pentru părinți: competențe necesare. Coordonatele comune programelor pentru părinți. Principiile de elaborare a programelor. Diferențele dintre programele de educație a părinților și activitatea de consiliere. Educația părinților și programele de formare în relație cu consilierea în situații dificile și consilierea ca prevenire.		4
6. Metode de antrenare a părinților în programele de formare a calitatilor parentale. Modele de organizare a unui program de formare cu părinții. Indicatorii de evaluare în programele de educație familială. Indicatorii în alegerea unui program. Criticile aduse programelor de educație a părinților. Părinții voluntari: criterii de selecție. Structura unei unități de intervenție-a unei ședințe de lucru în consilierea părinților. Recomandări și indicații de acțiune. Avantajele lucrului în grup. Exemple concrete: câteva moduri de implicare. Metode de grup.		4
7. Structura unei unități de intervenție, aspecte de organizare și specific. Derularea ședințelor. Etapele necesare. Specificul		2

consilierii in situatii diferite. Consilierea familiilor aflate in situatii de risc, saracie si probleme socio/economice, divort si separare, violenta si maltratare, probleme scolare ale copiilor, anuntul handicapului, copilul cu dizabilitati, boli cronice si terminale, etc.		
8. Modele de programe de formare si consiliere. Programul Portage pentru parinti. Programul <i>Sa invatam impreuna</i> , pentru parintii cu copiii cu dizabilitati. Programul Abidin pentru dezvoltarea abilitatilor parentale, Programul Step by Step, Programul L. Wentzel, etc.		2

Bibliografie:

1. **Ainscow, Mel**, Effective Schools for All, Fulton, Baltimore, P.H. Broockes, London, 1991
2. **Baban, Adriana**, (coord), 2001, Consiliere educațională, Cluj Napoca
3. **Birch, A. and Hayward, S.**, 1999, Diferențe interindividuale, Editura Tehnica, Bucuresti
4. **Cote, R., Pilon, W., Dufour, C., et Tremblay, M.**, 1989, Guide d'elaboration des plans de services et d'intervention, Quebec
5. **Bird, G. and Sporankowski, M.J.** Taking Sides. Clashing Views on Controversal Issues in Family and Personal Relationship, Dushkin Publishing Group, Inc., Connecticut, 1992
6. **Bloom, J.** Parenting our schools: A hands-on guide to education reform, Boston, Mass Little Brown and Company, 1992
7. **Bronfenbrenner, U.**, The ecology of human development, Experiments by nature and design, Harvard University Press, Cambridge, 1979
8. **Bunescu G., Alecu G., Badea D.**, Educatia parintilor. Strategii si programe, E.D.P., Bucuresti, 1997
9. **Departamentul pentru sanatate publică, Messachusetts**, Sa lucram impreună. Resurse de participare a familiei la interventia timpurie, Grupul operativ pentru Participarea familiei, Messachusetts, 1997, traducere A. RENINCO R, cu sprijin UNICEF
10. **Durning, P.**, Education familiale. Partenaires et enjeux, Paris, PUF
11. **Elias, M, Tobias S, Friedlander B**, Inteligenta emoționala în educația copiilor, Curtea veche, Bucuresti, 2002
12. **Epstein, J., L., Coates, L., Salinas, K.C., Sanders, M.G., Simion, M.G.**, School, family and community partnerships, Thousands Oaks, CA: Corwin Press, Inc, 1997
13. **Erikson, Erik**, Childhood and Society, Paladin, Grafton Books, London, 1965
14. **Evans, Judith, L.** Inclusive ECCD. A Fair Start for All Children, Coordinators Notebook, Nr. 22, 1998,
15. **Evans, J, Meyers R, Ilfeld E**, Early Childhood Counts. A Programming Guide on Early Childhood Care for Development, The Word Bank, , Washington, 2000
16. **Gallagher, M., Mason, J., Rossiter, J., și Sandison, M.** Parenting Programs în South Wales, în Community health, community care, community support, Hanrahan, M și Prinsen B., ed., NIZW, 1997
17. **Gilly, A.**, Elev bun, elev slab, E.D.P., Bucuresti, 1976
18. **Grover Herbert J.** School Conseling Programs, Winsconsin Departament of Public Instruction, , State Superintendent, Madison, 1986
19. **Grupul Operativ pentru participarea Familiei** "Resurse de participare a familie la intervenția timpurie" Massachusetts, Traducere RENINCO, 1997
20. **Hedges, P.** Personalitate si temperament, Ed. Humanitas, Bucuresti, 1999
21. **Hermanns, Jo** " Effective Strategies of Psychosocial Preventions: A Conceptual Analysis" în Hanrahan
22. **Hanrahan M. si. Prinsen B**, Community helth, community care, community support, Netherlands, Institute of Care and Welfare, NIZW, 1997

23. **Holdevici, I., Neacșu, V.**, Consiliere psihologică și psihoterapie în situații de criză, Ed. Dual Tech, București, 2006
24. **Ooms și Preister**, A strategy for strengthening families. Using family criteria în policymaking and program evaluation, Washington, DC AAMFT, Research and Education Foundation, 1988
25. **Katz, L.** Contemporany Perspectives on the Role of the Mothers and Teachers, in Journal of Early Chidhood, nr. 7, 1, 1982
26. **Mihăilescu, Ioan**, Familia în societatile europene, Ed. Universitatii Bucuresti, 1999
27. **Mitrofan, I. si Mitrofan, N.** Familia de la A la Z, Ed. Stiintifica, Bucuresti, 1991
28. **OCDE**, Centre pour la Recherche et l Innovation dans l Enseignement, Des services efficaces pour l enfant et famille a risque, , Paris, 1996
29. **OCDE**, Centre pour la Recherche et l Innovation dans l Enseignement Les enfants a risque, , Paris, 1995
30. **OCDE**, Centre Educational Research and Innovation, The Educational Rol of the Family: A thematic analiysis of existing country policies, positions and programmes (CERI, ERF,82.01), 1982
31. **Pachetul de resurse pentru profesori**, Cerinte speciale in clasa, UNESCO, Ministerul Invatamantului si UNICEF, Bucuresti, 1996
32. **Paun, Emil**, Sociopedagogie scoalara, Ed. Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1982
33. **Pourtois, J.P. et Desmet H.**, in **Pourtois, J.P.** Les thematiques en education familiale, Ed. Universitaire De Boeck, Paris, 1996
34. **Pourtois J., P., Dupont, D.**, Syntaxe et fonction du discourse pedagogique. Interaction mere-enfant: syntaxe, conduite educative et milieu social, Bulletin de psychologie, nr.371, 1985
35. **Pringle, Mia Kellmer** The Needs of Children, Hutchinson , 1975
36. **Ramey, C.I, T., Campbell, F., A.**, Educational intervention for children at risk for mild retardation. A longitudinal analysis, University Park Press, vol.1, 1980
37. **Reedy, Sarah and Woodhead, Martin** Family Work and Education, Hodder and Stoughton in ass. The Open University Press, London, 1980
38. **Rondal, J.A.** L Interaction adulte-enfant et la construction du langage, Paris, Mardaga, 1983
39. **Roudinesco Elisabeth**, Familia în dezordine , Editura Trei, București, 2000.
40. **SEN Code of Practice**, , Department for Education and Skills, 2001, paragraful 1.5
41. **Shepard, Richard G., Trimberger, Ann K., McClintock, Patricia J., Lecklinder, Debra**, Empowering family – school partnership: An integrated hierarhical model în Contemporany Education, 00107476, Spring 99, vol.70, Issue 3, p.33
42. **Stanciulescu, E.**, Sociologia educatiei familiale, Iasi, Polirom, 1997
43. **Symonds Anthea, Kelly Anne**, The social construction of Community Care, MacMillan Press, 1998
44. **Șoitu, L., Vrasmaș, E., Păun, E.**, Consiliere familială, -fișe, Institutul European, Iași, 2001
45. **Telleri, Fausto** Pedagogia familiei, EDP, 2003
46. **Tomsa, Gheorghe**. Consilierea și orientarea în școală, Editura CREDIS, București, 2001
47. **Stancu, Ioana**, 2005, Mic tratat de consiliere psihologică și școlară, editura Sper, București
48. **Tomsa, Gheorghe, 2001**, Consilierea și orientarea în școală, Editura CREDIS, București,
49. **Tomșa, Gheorghe**, 1999, Orientarea și dezvoltarea carierei, Casa de Editură și Presă Viața Românească, București
50. **Tomșa, Gheorghe**, 1999, Consilierea și orientarea în școală, Casa de Editură și Presă Viața Românească, București
51. **UNESCO**, Conferința de la Salamanca, Cadrul de actiune privind cerintele educaționale speciale, traducere UNICEF, MEN, 1994
52. **UNESCO**, Pachetul de resurse pentru profesori, cerinte speciale în clasa., Traducere UNICEF, ed. RO MEDIA Bucuresti, 1995
53. **UNESCO**, Sa intelegem și sa raspundem la cerintele elevilor din clasele incluzive. Ghid pentru profesori. Traducere UNICEF, ed. RO MEDIA, 2002
54. **UNESCO**, Dosarul deschis al educației incluzive. Materiale suport pentru directori și administratori de școli, traducere UNICEF, RENINCO, 2001,
55. **Voinea, M.**, Psihosociologia familiei, Universitatea Bucuresti, 1996
56. **Vrasmas, E. Mitulescu, R. Bogdan Simion** Copiii în situatie de risc. Metode de prevenire, DPC-

EU/PHARE, CPP,TAU, Compoante 3, iunie,1997

57. Vrăsmaș Traian, Școala și educația pentru toți, Editura Miniped, București, 2004

58. Vrasmas Traian, Învățământul integrat și sau incluziv, Editura Aramis, 2001

59. Vrasmas Ecaterina, Introducere în educația cerințelor speciale, Editura CREDIS, 2004, București

60. Vrasmas Ecaterina, Consilierea și educația părinților, editura Aramis, București, 2003

61. Vrasmas, E. Educatia copilului prescolar. Elemente de pedagogie la varstele timpurii, Ed. Pro Humanitate, Bucuresti, 1999

62. Zamfir Cătălin, 2006,coordonare, Diagnoza sărăciei și a riscurilor în dezvoltarea copilului în România, Institutul Național de Cercetări economice și Institutul de Cercetări a Calității Vieții,

63. Zinkin, Pam McConachie, Helen, Disabled Children and Developing Countries, Mac Keith Press, Cambridge, 1995

8.2 Aplicații (seminar/ laborator/ proiect)	Metode de predare	Număr ore alocate
1. Ce este consilierea și ce tipuri de consiliere există.	Demonstrația Problematizarea Joc de rol Dramatizarea	4
2. Definirea momentelor de dificultate și a situațiilor care cer consilierea.		4
3. Anunțul dizabilității sau a handicapului.		4
4. Violența în familie și consilierea.		4
5. Consilierea persoanelor care aparțin unor grupuri sociale marginalizate și vulnerabile.		4
6. Consilierea familială și consilierea părinților. Forme instituționale pentru derularea diferitelor forme de consiliere și profesioniști.		4
7. Structura unei unități de intervenție, aspecte de organizare și specific.		4

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Creșterea conștientizării necesității incluziunii elevilor cu CES în societate și școală, crearea unui climat educativ adecvat unei diversități de elevi. Catalizator al schimbării atitudinilor cadrelor didactice, părinților, etc. privitoare la incluziunea socială și educațională a elevilor cu CES.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare din conținutul tematic al cursului și bibliografie	Examinare orală	50%
10.5 Aplicații	Elaborarea și prezentarea unui program de consiliere a elevilor/părinților/cadrelor didactice	Prezentare program consiliere	40%
		Punctaj oficiu	10%
10.6 Standard minim de performanță			
• Masteranzii trebuie să cunoască terminologia specifică disciplinei, să elaboreze un program de consiliere și să-și formeze o atitudine pro-incluziune a elevilor cu CES			

Data completării,
22.09.2023

Titular activități de curs,
Prof.univ.dr. Vrăsmaș Traian

Titular aplicații,
Prof.univ.dr. Vrăsmaș Traian

Data avizării în departament
29.09.2023

Director de Departament
Lector univ. dr. Mariana Florica Călin

Decan,
Prof. univ. dr. Mircea Adrian Marica